

Bryssel, 2. helmikuuta 2026
(OR. en)

5928/26

Toimielinten välinen asia:
2025/0412 (NLE)

ENV 84
CLIMA 42
SOC 46
ENER 41
ECOFIN 142
COMPET 136
RECH 36
EDUC 25
CULT 12

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	17. joulukuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 1026 final
Asia:	KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE Uusi eurooppalainen Bauhaus – visiosta toteutukseen

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 1026 final.

Liite: COM(2025) 1026 final

Strasbourg 16.12.2025
COM(2025) 1026 final

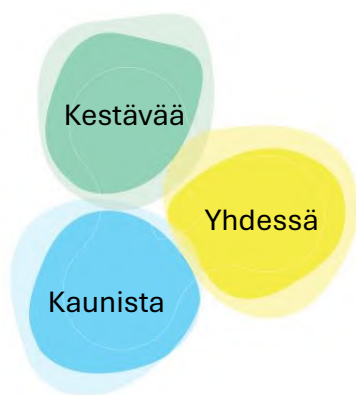
**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

Uusi eurooppalainen Bauhaus – visiosta toteutukseen

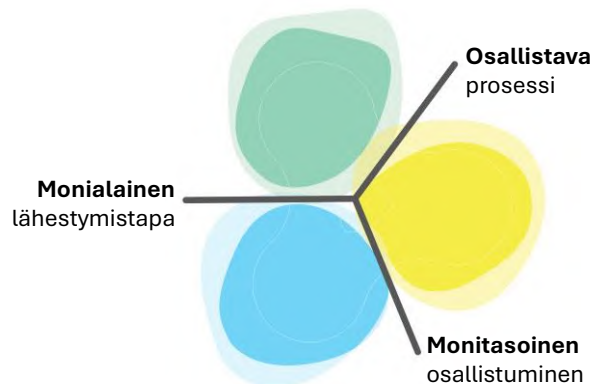
1. JOHDANTO

EU:n kansalaisia ja yrityksiä koettelevat ennennäkemättömän laajat ja monimutkaiset haasteet: geopoliittiset mullistukset ja omaan maanosaamme kohdistuvat turvallisuusuhkat, planeettaamme uhkaava kolmoiskriisi ja teknologisesti kehityksestä johtuvat muutokset sekä demokratiaamme ja arvoihimme kohdistuvat uhkat. Näinä epävarmuuden aikoina on luonnollista, että kansalaiset ovat huolestuneita. Siksi on tärkeää **tarjota ennustettavuutta ja tulevaisuudennäkymiä, edistää innovointia ja luoda tiloja, jotka lisäävät yhteenkuuluvuudentunnetta, elämänlaatua ja turvallisuudentunnetta.**

Juuri tätä tekee uusi eurooppalainen Bauhaus (NEB). Uusi eurooppalainen Bauhaus on komission puheenjohtajan Ursula von der Leyenin vuonna 2020 käynnistämä aloite. Se **avaa ihmisille, yhteisöille ja yrityksille mahdollisuuksia rakentaa yhdessä positiivista tulevaisuutta innovatiivisilla ratkaisuilla**, joissa yhdistyvät osallisuus, kestävyys ja elämänlaatu.

Uuden eurooppalaisen Bauhausin arvot

Uuden eurooppalaisen Bauhausin periaatteet

Uuden eurooppalaisen Bauhausin tavoitteena on tuoda konkreettisia muutoksia ihmisten ja yritysten arkeen innovatiivisen, muutosvoimaisen ja alhaalta ylöspäin suuntautuvan lähestymistavan avulla. Viidessä vuodessa siitä on tullut **liike, joka käsittää yli 700 hanketta eri puolilla Eurooppaa ja sen ulkopuolella, elinvoimainen yhteisö**, johon kuuluu lähes 2 000 organisaatiota ja miljoonia ihmisiä, sekä kansallisten viranomaisten verkosto, joka ylläpitää yhteyksiä paikallistasoon. Vuosina 2021–2025 on tutkittu, pilotoitu ja esitelty monenlaisia hankkeita kohtuuhintaisten asuinalueiden esittelyistä rakentamisen digitalisaation vauhdittajiin ja paikallisyhteisöjen taideprojekteihin. Tämä osoittaa, että osallistava, kestävä ja laadukas rakennettu ympäristö on saavutettavissa ja voi lisäksi paitsi aktivoida yhä suuremman joukon kansalaisia mukaan toimintaan myös vahvistaa selviytymiskykyä ja kilpailukykyä.

Viime vuosina saatujen kokemusten ja oppien perusteella nyt on **hyvä hetki laajentaa uutta eurooppalaista Bauhausia ja siirtyä seuraavalle tasolle, sillä aloitteella on runsaasti potentiaalia vauhdittaa puhdasta siirtymää** ja innovointia Euroopassa ja sen ulkopuolella. Tässä tiedonannossa hahmotellaan uuden eurooppalaisen Bauhausin tavoitteet seuraaviksi vuosiksi ja luodaan puitteet konkreettisille toimille innovoinnin, häiriönsietokyvyn ja kestävyysparantamiseksi. Tiedonannon vaikutuksen lisäämiseksi siihen on liitetty

jäsenvaltioille kohdennettu ehdotus neuvoston suositukseksi¹ toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.

Uusi eurooppalainen Bauhaus keskittyy edelleen rakennettuun ympäristöön. Se on oleellinen osa kansalaisten jokapäiväistä elämää, ja sen kautta on mahdollista parantaa elämänlaatua, vähentää päästöjä, pitää hinnat kurissa ja samalla lisätä eri teollisuusalojen kilpailukykyä. **Asuinalueiden uudistamiseen tarvitaan politiikkatoimia, rahoitusta ja teknistä tukea.** Toimia on tarpeen lisätä, jotta voidaan kehittää osaamista ja laajentaa kohtuuhintaisia ratkaisuja rakennettujen tilojen käytön tehostamiseksi kaupunki- ja maaseutualueilla, ottaa käyttöön biopohjaisia ratkaisuja sekä innovatiivisia materiaaleja ja tekniikoita, **vahvistaa häiriönsietokykyä ja luoda edelläkävijämarkkinat** EU:n innovatiivisille kilpailukykyisille teollisuudenaloille. Tulevina vuosina uutta eurooppalaista Bauhausia laajennetaan myös muille aloille, kuten tekstiili- ja muotialalle.

Yhteiskehittämiseen ja monialaisuuteen perustuvaa lähestymistapaa on tarpeen hyödyntää entistä vahvemmin, myös digitaalisten välineiden avulla. Lisäksi tarvitaan lisää mahdollisuuksia ja vahvempia valmiuksia, jotta tutkijat, taiteilijat, viranomaiset, kansalaiset ja yritykset voivat yhdessä luoda ja toteuttaa visioita kentällä.

Viisi vuotta uuden eurooppalaisen Bauhausin käynnistämisen jälkeen **komissio kumppaneineen on päättänyt vahvistaa aloitetta ja laajentaa siinä mukana olevien toimijoiden yhteisöä** sekä levittää ja laajentaa luovia konsepteja ja innovaatioita, jotta voidaan edistää keskeisiin hankkeisiin liittyviä liiketoimintamahdollisuuksia. Uusi eurooppalainen Bauhaus **tukee edelleen jäsenvaltioita, jotta ne voivat sisällyttää aloitteen mukaisia lähestymistapoja** kansallisiin asuntopolitiikkoihin, rakennusten perusparannussuunnitelmiin ja alueidenkäytön suunnittelua koskeviin päätöksiin synergiassa EU:n kaupunkiagendan² ja koheesipolitiikan alueellisten välineiden sekä tämän tiedonannon yhteydessä esitettyjen kohtuuhintaista asumista koskevan eurooppalaisen suunnitelman³ ja asuntotuotantostrategian⁴ kanssa.

2. UUSI EUROOPPALAINEN BAUHAUS INNOVOINNIN JA PUHTAAN SIIRTYMÄN MAHDOLLISTAJANA

Uuden eurooppalaisen Bauhausin saavutusten ansiosta aloitteella voidaan **tukea yhä useampia yrityksiä, innovoijia ja yhteisöjä** kaikkialla Euroopassa ja sen ulkopuolella **asuinalueiden ja teollisuudenalojen osallistavan, kestävä ja laatu- ja ympäristömuutoksen toteuttamiseksi.** Aloitteessa asetetaan etusijalle kohtuuhintaiset ratkaisut kohtuuhintaista asumista koskevan suunnitelman mukaisesti, ja sen puitteissa tarjotaan yhteiskehittämistiloja ja näyttöön perustuvia välineitä, jotta ammattilaiset, tutkijat, käyttäjät, yhteisöt ja yritykset voivat tavata ja tehdä yhteistyötä suuren lisäarvon innovatiivisten ratkaisujen luomiseksi. Lisäksi uuden eurooppalaisen Bauhausin ydinrakenteena kehitetään Uusi eurooppalainen Bauhaus -akatemiaa (NEB-akatemia), jonka tehtävänä on parantaa **rakennusekosysteemin eri toimijoiden koulutusta, uudelleenkoulutusta ja täydennyskoulutusta**, tarjota **testiympäristöjä innovatiivisille ratkaisuille** ja tukea startup-yrityksiä, jotka tuottavat uuden eurooppalaisen Bauhausin arvoihin perustuvia ratkaisuja. Huippututkimusta sekä innovaatioiden ja demonstraatioiden laajentamista tuetaan NEB-välineellä. Yhdessä EU:n biotalousstrategian⁵ kanssa uusi eurooppalainen Bauhaus auttaa nopeuttamaan kiertotalouteen

¹ COM(2025) 1027.

² EUR-Lex – 52025DC0739 – FI – EUR-Lex.

³ COM(2025) 1025.

⁴ COM(2025) 991.

⁵ COM(2025) 960 final.

perustuvien ja biopohjaisten materiaalien ja rakennusmenetelmien käyttöönottoa, luomaan uusia edelläkävijämarkkinoita ja vahvistamaan Euroopan kilpailukykyä.

Uuden eurooppalaisen Bauhausin hyvät käytännöt kiertotalouteen perustuvissa ja biopohjaisissa ratkaisuissa

- ❖ **Tova (Espanja):** Tova-rakennuksen elementit on valmistettu maa-aineksesta modulaarisen Crane WASP 3D -tulostimen avulla. Rakenteet voidaan valmistaa muutamassa viikossa ilman jätettä ja lähestulkoon ilman hiilidioksidipäästöjä [NEB-palkinto 2023].
- ❖ **NEBourhoods:** NEBourhoods-hankkeella elvytetään Münchenissä sijaitsevaa 1970-luvun asuinalueita luomalla monitoimitiloja, vahvistamalla yhteisön siteitä ja hyödyntämällä energiaratkaisuja, kuten aurinkopaneeleita ja -suojausta [Horisontti Eurooppa].
- ❖ **Panelka 2.0 (Teplo):** Teplo-hankkeen tarkoituksena on edistää Ukrainan elpymistä kiertotalouteen perustuvilla peruskorjauksilla, joiden toteutuksessa hyödynnetään kierrätettyjä ja biomateriaaleja, energiatehokkuutta lisäävillä ratkaisuilla ja vahvistamalla yhteisöjen vaikutusmahdollisuuksia [LIFE].

Tova © GregoriCivera – © NEBourhoods – © Teplo

2.1 Edistetään kiertotalouden periaatteita, kestävyyttä ja innovointia rakennetun ympäristön parantamiseksi

2.1.1 Mahdollistetaan innovatiiviset ja kestävät ratkaisut

Uusi eurooppalainen Bauhaus tukee rakennusekosysteemin siirtymistä vähähiilisiin, kiertotalouteen perustuviin ja biopohjaisiin ratkaisuihin. Tätä tarkoitusta varten NEB-hankkeissa on viime vuosina tutkittu **rakennusalan uusia ratkaisuja**, kuten modulaarista rakentamista, energia- ja vesitehokasta suunnittelua sekä biopohjaisia, kierrätettyjä ja innovatiivisia materiaaleja. Aloitteen puitteissa on tutkittu ja testattu kestäviä rakennustekniikoita, kuten automatisoitua ja robotiikkaan perustuvaa rakentamista, 3D-tulostusta, biopohjaisen hiilen varastointia rakennuksiin, suunnittelussa käytettäviä tekoälysovelluksia sekä työmaan ulkopuolella valmistettuja ja modulaarisia rakennuselementtejä, joita usein tuottavat pk-yritykset.

Uusi eurooppalainen Bauhaus vahvistaa talouden häiriönsietokykyä ja muutosta edistävän puhtaan teollisen kehityksen ohjelman toteutusta **tukemalla kiertotalouden ja biotalouden tarjoamien mahdollisuuksien käyttöönottoa**, vauhdittamalla innovatiivisten materiaalien ja rakennusmenetelmien markkinoita, edistämällä kestäviä ja kohtuuhintaisia energia-, vesi- ja liikkuvuusratkaisuja sekä hyödyntämällä digitaalitekologioita, dataa ja luotettavaa tekoälyä. Aloitteella edistetään **innovatiivisten resurssitehokkaiden ratkaisujen tutkimusta, laajentamista ja valtavirtaistamista**, tuetaan yrityksiä laajennettavissa oleviin

kustannustehokkaisiin ratkaisuihin tähtäävien uusien prototyyppien valmistamisessa ja edistetään hiilestä irtautumisen, kiertotalouden ja luonnon kannalta suotuisan suunnittelun uusia ja laajasti käytettyjä standardeja. Aloitteella tuetaan myös **yhteisöjä, jotta ne voivat toimia puhtaana siirtymän innovointikeskuksina** ja kehittää alhaalta ylöspäin suuntautuvia, paikallisiin tarpeisiin ja valmiuksiin räätälöityjä ratkaisuja. Asettamalla innovoinnin, osaamisen ja teollisuuden kilpailukyvyyn etusijalle uusi eurooppalainen Bauhaus auttaa varmistamaan EU:lle globaalin johtajan aseman laadukkaissa, kestävässä ja kohtuuhintaisissa ratkaisuissa.

Julkinen rahoitus ei yksin riitä muutoksen toteuttamiseen. Uuden eurooppalaisen Bauhausin hankkeet osoittavat, että integroituihin ratkaisuihin on turvallista investoida, koska ne sitouttavat kansalaisia ja tukevat loppukäyttäjien osallistumista, mikä luo houkuttelevia ympäristöjä ja vahvistaa paikallistalouksien elinvoimaisuutta. InvestEU:n kaltaisten välineiden avulla on mahdollista saada liikkeelle lisää yksityisiä investointeja. Euroopan komissio on laatinut yhteistyössä Euroopan investointipankin kanssa **uuden eurooppalaisen Bauhausin investointisuuntaviivat**⁶, jotta sijoittajille ja kehittäjille voidaan antaa laatutakuita sekä tietoa hyvistä käytännöistä. Tavoitteena on edistää vaikuttavuusinvestointeja, joiden avulla rakennuksia, julkisia tiloja ja asuinalueita voidaan kehittää uuden eurooppalaisen Bauhausin arvojen mukaisesti. Komissio aikoo tehostaa toimia näiden suuntaviivojen pohjalta NEB-akatemiaa kautta ja helpottaa **NEB-konseptien ja rahoituslähteiden yhdistämistä** huomioiden myös innovatiiviset rahoitusmallit.

Innovointia, yrittäjyyttä ja koulutusta edistävällä **Euroopan teknologia- ja innovaatioinstituutilla (EIT)** ja sen **osaamis- ja innovaatioyhteisöillä** on hyvät edellytykset tukea uuden eurooppalaisen Bauhausin muutosvoimaista ja monialaista luonnetta. EIT **tukee etenkin yrittäjiä ja pk-yrityksiä** uuden eurooppalaisen Bauhausin kannalta merkityksellisillä aloilla – joihin kuuluvat muun muassa rakentaminen, suunnittelu, muoti, käsiteollisuus, maatalouselintarvikkeet, valmistusteollisuus, energia ja liikkuvuus – jotta ne voivat tuoda ideansa markkinoille.

Komissio aikoo

- **kehittää NEB-merkinnän, jolla palkitaan uuden eurooppalaisen Bauhausin mukaisia hankkeita ja käytäntöjä** ja lisätään niiden näkyvyyttä mahdollisten hankkeiden toteuttajien ja sijoittajien keskuudessa
- **rahoittaa demonstraatioiden kehittämistä innovatiivisille NEB-ratkaisuille**, jotka koskevat esimerkiksi vertikaalisen tilan käyttöä, työmaan ulkopuolella valmistettavien modulaaristen rakennuskomponenttien massaräätälöintiä, asuinalueiden sosiaaliperusteisia infrastruktuureja, monisukupolvisia asuinalueita tai asunnottomuutta torjuvia ratkaisuja
- kannustaa jäsenvaltioita kehittämään koheesiopolitiikan avulla **yhden NEB-kärkihankkeen kussakin jäsenvaltiossa**
- **tukea yrittäjiä ja pk-yrityksiä** uuden eurooppalaisen Bauhausin kannalta merkityksellisillä aloilla erityisesti **EIT:n kautta** auttamalla niitä saamaan rahoitusta uusien ratkaisujen kaupallistamiseen ja laajentamiseen
- edistää ratkaisujen käyttöönoton tukemiseen tarkoitettua NEB-välineen osion avulla kestäväyyteen, osallisuuteen ja laatuun perustuvien innovatiivisten menetelmien, prosessien ja käytäntöjen käyttöönottoa ja laajentamista **uuden eurooppalaisen Bauhausin kannalta merkityksellisillä aloilla**, joihin kuuluvat muun muassa

⁶ Uuden eurooppalaisen Bauhausin investointisuuntaviivat – Uusi eurooppalainen Bauhaus – Euroopan unioni.

rakennusala, suunnittelu, muoti, käsiteollisuus, maatalouselintarvikkeet, valmistusteollisuus, energia ja liikkuvuus

- **näyttää esimerkkiä** soveltamalla uuden eurooppalaisen Bauhausin periaatteita komission rakennusten rakentamisessa tai kunnostamisessa – käyttäen innoittajanaan **Sevillaan rakennettavaa JRC:n nettopositiivista energiarakennusta ja Geelissä sijaitsevaa JRC:n kansalaisfoorumia** – ja edistämällä niitä myös muissa EU:n, kansallisissa ja paikallisissa instituutioissa.

Sevillaan rakennettava JRC:n rakennus noudattaa uuden eurooppalaisen Bauhausin arvoja ja periaatteita – © Playtime

2.1.2 Osallistavia, kestäviä ja laadukkaita asuinalueita

Paikallisyhteisöt ja asuinalueet ovat jatkuvasti alttiimpia **ilmastonmuutokselle, luonnon monimuotoisuuden köyhtymiselle, veden niukkuudelle ja ihmisen aiheuttamille riskeille**, kuten kuivuudelle, maastopaloille, tulville ja vesipulalle. Lisäksi ne ovat edelleen alttiita ympäristön pilaantumiselle, myös saastuttavien lämmitystapojen⁷ aiheuttamalle pilaantumiselle, joka heikentää taloudellista turvallisuutta, syventää sosiaalista eriarvoisuutta ja terveyseroja⁸ ja vaarantaa eurooppalaisen elämäntavan. Euroopan vihreän kehityksen ohjelma ja puhtaan teollisen kehityksen ohjelma on pantava kiireellisesti täytäntöön käytännössä oikeudenmukaisen siirtymän kautta. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikille kansalaisille on oltava tarjolla kohtuuhintaisia asuntoja ja että asuinalueiden selviytymiskykyä ja kriisivalmiutta on parannettava Euroopan kulttuurista monimuotoisuutta ja paikallista perintöä kunnioittavalla tavalla.

Uudella eurooppalaisella Bauhausilla **edistetään ruohonjuuritason muutoksia, joilla parannetaan ihmisten ja yhteisöjen varautumista** ilmastoon liittyviin riskeihin ja luonnonkatastrofeihin EU:n kriisivalmiusstrategian⁹ mukaisesti, ja vähennetään asteittain riippuvuutta fossiilisista polttoaineista lisäämällä liikkuvuuden sekä asuntoihin liittyvän energiantuotannon ja -kulutuksen kestävyyttä ja tehokkuutta. Komissio tukee jo nyt kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä peruskorjauksia ja ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevilla hankkeilla esimerkiksi ilmastoneutraaleja ja älykkäitä kaupunkeja

⁷ Ks. Euroopan ympäristökeskus 2025: EU Heating and Cooling Systems Drive Air Pollution, Urgent Action Needed (EU:ssa käytetyt lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmät lisäävät ilmansaasteita, kiireelliset toimet ovat tarpeen).

⁸ Ks. Eurooppalainen ympäristö- ja terveysatlas.

⁹ Ks. EU:n kriisivalmiusstrategia JOIN (2025) 130 final.

sekä ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevilla EU:n missioilla ja kansalaislähtöisiä peruskorjauksia koskevalla aloitteella.¹⁰ Uuden eurooppalaisen Bauhausin kokeiluilla ja yhteisesti suunnitelluilla ratkaisuilla voidaan osoittaa, että **alueidenkäytön suunnittelu, jossa yhdistyvät vähähiilisyys, vesitehokkuus, vesiresilienssi ja luonnonmukaisuus edistävät ratkaisut sekä sosiaalinen innovointi**, tuo tuloksia ja luo turvallisempia, terveempiä ja selviytymiskykyisempiä yhteisöjä.

Toteuttamalla energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia tai kunnostamalla asuntoja¹¹, erityisesti yhdistettynä sosiaalisiin käytäntöihin, kuten rakennusten monitoimikäyttöön, asuntovaihtoon tai sukupolviasumiseen, **voidaan mahdollistaa kohtuuhintainen ja kestävä asuntotarjonta kaikille**, hidastaa kaupunkirakenteen hajautumista ja maaperän sulkemista, edistää sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja hyväksyntää ja suojella kulttuuriperintöä. Uudessa eurooppalaisessa Bauhausissa pyritään hyödyntämään vapaiden ja vajaakäyttöisten rakennusten mahdollisuuksia ja **asetetaan etusijalle olemassa olevien rakennusten käytön parantaminen** rakennusten purkamisen ja uusien rakennusten rakentamisen sijaan. Lisäksi sillä edistetään teolliseen rakentamiseen liittyvää **kilpailukyvyn koordinoituvaa pilottihanketta**. Kestävien käytäntöjen ja tuotteiden käyttöönottoa asuinalueilla voidaan edistää myös avoimiin kriteereihin perustuvilla hankinnoilla.

Komissio aikoo

- tukea yhteisöjä toimissa, jotka vahvistavat niiden **kykyä selviytyä luonnonkatastrofeista, mukaan lukien kriisien ehkäisy ja niihin varautuminen, sekä avustaa niitä katastrofien jälkeisessä elpymisessä ja jälleenrakentamisessa** rahoittamalla alhaalta ylöspäin suuntautuvia yhdennettyjä aloitteita, kuten luontoon perustuvia, vesitehokkaita ja kulttuurilähtöisiä innovatiivisia ratkaisuja
- varmistaa valmiuksien ja välineiden kehittämisen sekä hyvien käytäntöjen jakamisen **rakennusten mukauttamiseksi** luonnonkatastrofeihin, myös **tulviin**¹², sekä **maastopalariskien lieventämistä**¹³ ja **kaupunkiekosysteemien ennallistamista**¹⁴ kuin myös kattavaa riskien ja uhkien arviointia varten
- edistää **tekoälyyn perustuvaa analytiikkaa datalähtöistä päätöksentekoa varten**, jotta voidaan ennakoida haasteita ja kehittää yhdessä älykkäämpää alueidenkäytön suunnittelua¹⁵, sekä hyödyntää paikallisia digitaalisia kaksosia jälleenrakentamisessa ja tarjota viranomaisille tekoälyyn perustuvia välineitä rakennushankkeiden läpinäkyvään hallintaan¹⁶
- tukea **rakennetun ympäristön kestävyttä ja tehokkuutta** tarjoamalla yhteisiä menetelmiä¹⁷ rakennusten hiilestä irtautumiseen ja näyttöä siitä sekä ohjeita rakennetun ympäristön tehokkaan käytön priorisointiin¹⁸

¹⁰ Home – Kansalaislähtöinen peruskorjaus – Euroopan komissio.

¹¹ Kunnostamisella tarkoitetaan tilasuunnitelmaan tai tilan käyttötarkoitukseen tehtäviä, Euroopan standardointikomitean (CEN) vahvistamien standardien mukaisia muutoksia, joita peruskorjaaminen ei tyypillisesti kata.

¹² Ks. EU:n tason tekniset ohjeet rakennusten mukauttamisesta ilmastonmuutokseen.

¹³ Komissio esittää vuoden 2026 alussa maastopalojen ehkäisemistä koskevan eurooppalaisen strategian.

¹⁴ Ks. luonnon ennallistamisesta annetun asetuksen (EU) 2024/1991 8 artikla.

¹⁵ <https://interoperable-europe.ec.europa.eu/collection/ldtoolbox>.

¹⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/digital-twin-reconstruction-ukraine>.

¹⁷ Ks. unionin kehys elinkaarenaikaisen ilmaston lämmitysvaikutuspotentiaalin kansallista laskentaa varten: komission delegoitu asetus direktiivin (EU) 2024/1275 liitteen III muuttamisesta, C(2025) 8723 – PE/2025/8966.

¹⁸ Komission toteuttamat tutkimukset **toimistojen muuntamisesta kohtuuhintaisiksi asunnoiksi, rakennussektorin riittävydestä** ja rakennuskannan tehokkaammasta käytöstä (tulokset vuoden 2027 puolivälissä).

- **tukea kestäviä, osallistavia ja laatulähtöisiä ratkaisuja edistäviä hankintamenettelyjä** erityisesti Euroopan innovaationeuvoston (EIC) innovatiivisten ratkaisujen julkista hankintaa koskevan ohjelman kautta ja pyrkiä edistämään kestävien ratkaisujen hankintaa **julkisia hankintoja koskevan direktiivin tulevan tarkistuksen avulla**
- rahoittaa NEB-välineen tutkimus- ja innovaatio-osiosta **asuinalueiden elvyttämistä tukevaa tutkimusta ja innovointia**, joka toteutuu kestävyyttä ja osallisuutta edistävän suunnittelun kautta.

2.2 Lisätään kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia osallistavien prosessien avulla demokraattisten, osallistavien ja selviytymiskykyisten asuinalueiden rakentamiseksi

Osallistuminen on uuden eurooppalaisen Bauhausin keskeinen periaate. Kuten NEB-kompassissa¹⁹ määritellään, osallistumisella tarkoitetaan sitä, missä määrin yhteisöt, joihin hanke vaikuttaa, osallistuvat hankkeen suunnitteluun, siihen liittyvään päätöksentekoon ja sen täytäntöönpanoon ja ottavat sen osaksi arkeaan. **Euroopan asuinalueiden selviytymiskyky riippuu viime kädessä niiden kyvystä osallistaa yhteisöjään** ja palvella kaikkia kansalaisia. Monialaisilla lähestymistavoilla ja näyttöön perustuvilla suunnittelumenetelmillä, joissa yhdistyvät eri sidosryhmien ja tieteenalojen asiantuntemus, voidaan lisätä edustavuutta ja varmistaa, että hanke vastaa kansalaisten tarpeisiin. Lisäksi ne auttavat **rakentamaan luottamusta, parantamaan oikeusvarmuutta hankkeiden kehittäjien kannalta, lisäämään hyväksyttävyyttä ja vahvistamaan yhteiskuntarakennetta**. Lisäksi osallistavat julkiset tilat tukevat sosiaalisten yhteyksien luomista, edistävät yleistä tasa-arvoa sekä sukupuolten ja sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta, luovat yhteenkuuluvuuden tunnetta ja viime kädessä edistävät ruohonjuuridemokratiaa.²⁰

Uuden eurooppalaisen Bauhausin hyvät käytännöt paikallisdemokratian vahvistamiseksi ja yhteisöjen yhdistämiseksi

- ❖ **NEB-STAR:** NEB-STAR luo hallinnointi- ja rahoitusmalleja rakennusten uudelleenkäyttöä, keskiluokkaistumisen ehkäisemistä ja kaupunkikehityksen demokratisointia varten [Horisontti Eurooppa].
- ❖ **SOFTAcademy:** SOFTAcademy kunnostaa neuvostoaikakauden elementtirakenteisia asuntoja Tallinnassa soveltamalla kokonaisvaltaista ja asuinaluelähtöistä lähestymistapaa [EAKR].
- ❖ **Aktivoivia tiloja neurokirjon lasten tarpeisiin:** Aloitteella Barcelonan viranomaisia autetaan parantamaan leikkipaikkoja ja julkisia tiloja autismlapsien tarpeiden mukaan [EIT Community NEB].

¹⁹ Käytä kompassia – Uusi eurooppalainen Bauhaus – Euroopan unioni.

²⁰ Kuten julkisia tiloja koskevaa päätöksentekoa tukevassa JRC:n tutkimuksessa *Science for Policy Brief – Public Spaces* korostetaan.

© NEB STAR – SOFTAcademy © SvenZacek – © ASDpublics

Komissio aikoo hyödyntää uuden eurooppalaisen Bauhausin muutosvoimaa paikallisdemokratian tukemiseen, yhteiskunnan polarisoitumisen torjumiseen ja yhteisöjen sekä paikallisten julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien mahdollisuuksien lisäämiseen. Uuden eurooppalaisen Bauhausin tavoitteena on parantaa viranomaisten ja sidosryhmien valmiuksia sisällyttää aidosti osallistavia ja monialaisia käytäntöjä paikalliskehityshankkeiden suunnittelu- ja päätöksentekoprosesseihin, jotta kansalaiset pääsevät mukaan kehittämään tulevaisuuden asuinalueita, jotka vastaavat paikallisiin tarpeisiin. Sillä tuetaan paikallista muutosta vauhdittavia kokeiluja, myös digitaalisiin ja virtuaalitodellisuuden välineisiin perustuvia kokeiluja, jotta kansalaiset ja ammattilaiset voivat yhdessä suunnitella, luoda ja ylläpitää osallistavia, kauniita ja kestäviä elinympäristöjä.

Uusi eurooppalainen Bauhaus kehittää ja tarjoaa innovatiivisia välineitä, joilla tuetaan demokraattisia ja osallistavia prosesseja paikallistasolla ja edistetään siten eurooppalaisen demokratian kilven²¹ tavoitteiden toteuttamista ruohonjuuritasolla. Se lisää kansalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa paikalliseen muutokseen, myös entisillä teollisuus- ja kaivosalueilla ja heikommassa asemassa olevilla esikaupunkialueilla. NEB-kompassi ja NEB-välineistö²² auttavat kansalaisia ja yhteisöjä muokkaamaan omaa elinympäristöään tarjoamalla vaiheittaisen polun osallistumiseen, yhteiskehittämiseen ja sitoutumiseen. Uuden eurooppalaisen Bauhausin 23 kärkiesittelyhankkeen²³ avulla on elävöitetty yli 90 asuinalueita yhdessä asukkaiden kanssa ja kehitetty välineitä kaupunkisuunnittelun demokratisoimiseksi.

Komissio aikoo

- laajentaa demokraattista suunnittelua ja kansalaisten yhteistä omistajuutta kaupunkien ja maaseudun elvyttämiskäytännöissä käyttämällä digitaalisia alustoja, virtuaalitodellisuutta ja immersiiivisiä digitaalisia ympäristöjä paikallisten digitaalisten kaksosten ja CitiVERSEn²⁴ kautta
- käynnistää vuoden 2026 NEB Boost for Small Municipalities -tapahtuman, jossa palkitaan keskeisiä paikallisia toimijoita niiden tuloksellisesta osallistumisesta osallistavien ja kestävien yhteiskuntien rakentamiseen
- tukea paikallisdemokratiaa osana eurooppalaista demokratian kilpeä ja tukemalla sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta koskevaa EU:n strategiaa

²¹ EUR-Lex – 52025JC0791 – FI – EUR-Lex.

²² NEB-välineistö.

²³ Kauden 2021–2022 ensimmäiseen ehdotuspyyntökierrökseen perustuvat NEB-hankkeet, joita rahoitettiin EU:n eri rahoitusohjelmista.

²⁴ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/factpages/citiverse>.

innovatiivisilla lähestymistavoilla, joilla vahvistetaan yhteisöjen osallistumista ja sukupolvien välisten yhteyksiä, ja edistämällä osallistavia julkisia tiloja

- **tukea viranomaisia osallistavien prosessien suunnittelussa ja toteuttamisessa** asuinalueiden kehittämiseksi hyödyntämällä EU:n osallistavan ja keskusteleavan demokratian osaamiskeskusta²⁵ sekä eurooppalaisia kansalaispaneeleja ja kansalaisvaikuttamisfoorumia²⁶.

2.3 Hyödynnetään koulutuksen, taiteen ja kulttuurin muutosvoimaa ja valjastetaan luovuus ja innovointi paikallisen muutoksen toteuttamiseen

Kulttuuri ja taide kuuluvat yksilöiden ja yhteisöjen hyvinvoinnin keskeisiin piirteisiin ja toimivat väylinä luovuuteen ja innovointiin. Ne rakentavat yhteisöjä ja vahvistavat empatiaa, suvaitsevaisuutta, sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

Aluesuunnittelu ja arkkitehtuuri ovat oleellinen osa aidosti monialaista tapaa vastata sosiaalisiin tarpeisiin ja ympäristöhaasteisiin. **Laadukas suunnittelu tuo hyväksyntää ja varoja.** Huomioimalla kestävyys, osallisuuden ja laadun projekteissaan suunnittelijat, arkkitehdit ja taiteilijat avaavat mahdollisuuksia sekä taloudelliseen tukeen että yhteisön hyväksyntään. Näin syntyvät luovat ratkaisut ovat paitsi kestäviä, kohtuuhintaisia ja kustannustehokkaita, myös merkityksellisiä paikallisen kulttuurin ja historian kannalta. Kuten Euroopan kulttuurikompassissa²⁷ todetaan, uusi eurooppalainen Bauhaus on tärkeä aloite, jolla edistetään **yhteistä arkkitehtuurin ja muotoilun kulttuuria ja investointeja laadukkaaseen elinympäristöön** kaikille.

Uuden eurooppalaisen Bauhausin hyvät käytännöt kertovat taiteen, kulttuurin, koulutuksen ja tutkimuksen voimasta

- ❖ **Bauhaus of the Seas Sails:** Hanke kannustaa taiteilijoita tuomaan esiin valtamerten arvon ja luo kulttuuritiloja, jotka yhdistävät rannikko- ja sisämaayhteisöjä [Horisontti Eurooppa].
- ❖ **Bauhaus4EU:** Eurooppalaiset yliopistot -allianssi edistää uuden eurooppalaisen Bauhausin mukaista alueellista muutosta uudistamalla kampuksia, toimimalla elävänä koulutuslaboratoriona ja laatimalla monialaisia opetussuunnitelmia [Erasmus+].
- ❖ **Cultuur&Campus:** Hankkeessa kunnostetaan Rotterdamin sijaitseva kulttuuriperintörakennus monitoiminnalliseksi oppimiskeskukseksi. Aukkojen sitouttamisessa ja tarinoiden dokumentoinnissa käytetään taiteen keinoja [Horisontti Eurooppa].

²⁵ Osallistava demokratia.

²⁶ Kansalaisvaikuttamisfoorumi – Eurooppalaiset kansalaispaneelit.

²⁷ EUR-Lex - 52025DC0785 – FI – EUR-Lex.

© Bauhaus of The Sea Sails – © Bauhaus4EU – © Cultuur&Campus

Koulutus ja kulttuuri ovat avainasemassa lisättäessä tietoisuutta hyödyistä, joita saadaan, kun kokonaisvaltaisiin ja tutkiviin lähestymistapoihin yhdistetään näyttöön perustuvia suunnittelumenetelmiä. Komissio edistää **uuden eurooppalaisen Bauhausin arvoja** EU-maiden kouluissa Education4Climate Coalition -verkoston²⁸ ja sen kestävyyttä edistäviä oppimisympäristöjä koskevan työn kautta²⁹.

Komissio tukee myös toimia, joilla pyritään rikkomaan taiteen, tieteen ja teollisuuden välisiä raja-aitoja. NEB-hankkeet ovat osoittaneet, että **ottamalla taiteilijat mukaan teknologia- ja tiedehankkeisiin ja päivittäin** voidaan luoda uusia yhteistyömuotoja, jotka muuttavat totuttuja ajattelumalleja ja johtavat innovaatioihin ja konkreettisiin tuloksiin. Yhdessä kulttuurikompassin toimien kanssa uusi eurooppalainen Bauhaus edistää **kulttuurialan ammattilaisten, taiteilijoiden ja tutkijoiden sekä teollisuuden ja rakennusalan toimijoiden välistä vuorovaikutusta**, jotta voidaan luoda uusia näkökulmia, kuvitella vaihtoehtoisia tulevaisuuksia ja tuottaa yhdessä täysin uudenlaisia ja tulevaisuuteen suuntautuvia ratkaisuja asuinalueiden elvyttämiseksi.

Kulttuurista, korkeatasoisesta arkkitehtuurista ja rakennetusta ympäristöstä uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteen keskeisinä osina vuonna 2021 annettujen **neuvoston päätelmien**³⁰ mukaisesti komissio edistää kulttuurilähtöistä, näyttöön ja laatuun perustuvaa osallistavaa lähestymistapaa rakennettuun ympäristöön erityisesti tukemalla **Davosin Baukultur-laaturjärjestelmän**³¹ käyttöönottoa ja jäsenvaltioiden ”korkeatasoista arkkitehtuuria ja rakennettua ympäristöä kaikille” -asiantuntijaryhmän suositusten³² täytäntöönpanoa.

Komissio ja sen kumppanit

- tekevät neuvostolle ja Euroopan parlamentille ehdotuksen **Euroopan kulttuuripääkaupunki -toiminnan vahvistamisesta** tavalla, joka luo synergioita uuden eurooppalaisen Bauhausin arvojen ja periaatteiden kanssa
- perustavat **NEB-valtamerialaboratorion meriympäristöä koskevan yhteistyön** ja valtamerten havainnointia koskevan EU:n aloitteen edistämiseksi³³

²⁸ <https://education-for-climate.ec.europa.eu/community/>.

²⁹ Greening schools: New report on school learning environments for sustainability (Koulujen viherryttäminen: uusi raportti kestävyyttä edistävästä oppimisympäristöistä) | Euroopan kouluopetusala.

³⁰ 2021/C 501 I/03.

³¹ Davosin Baukultur-laaturjärjestelmä.

³² Etusivu – Kohti yhteistä arkkitehtuurikulttuuria – EAC.

³³ Aloite on eurooppalaisessa valtamerisopimuksessa ilmoitettu lippulaivatoimi.

- kannustavat nuoria mukaan Euroopan kulttuuriperinnön säilyttämiseen sekä kaupunkien ja maaseudun elvyttämiseen **DiscoverEU-aloitteen uusi eurooppalainen Bauhaus -reitin kautta**
- tukevat **NEB-taiteilijaresidenssejä** Culture Moves Europe -aloitteen kautta.

3. MAHDOLLISTAJAT

3.1 NEB-yhteisö ja ruohonjuuritason osallistuminen

Uusi eurooppalainen Bauhaus on kasvanut **lähes 2 000 julkista ja yksityistä jäsentä käsittävän yhteisönsä** aktiivisen toiminnan ansiosta. Yhteisöön kuuluu useita paikallisia ja kansainvälisiä järjestöjä Euroopassa ja sen ulkopuolella, ja se kattaa laajan kirjon aloja, kuten kulttuurin, koulutuksen, arkkitehtuurin, kulttuuriperinnön, metsätalouden, rakentamisen, asumisen ja muodin. Lisäksi se tavoittaa miljoonia kansalaisia ja yrityksiä NEB-festivaalin ja NEB-palkintojen kautta.

Vaikka komissio tekee oman osansa, sen toimet ovat vain yksi palapelin osista. **NEB-yhteisön aktiiviset toimet** ulottuvat paikallisten rahoitusjärjestelmien käyttöön otosta uuden eurooppalaisen Bauhausin mukaisten standardien laatimiseen sekä NEB-maisteri- ja -tohtorikoulutusohjelmiin. NEB-yhteisö on aloitteen todellinen moottori, joka on moninkertaistanut EU:n rahoituksen ja tuen ja tällä tavoin mahdollistanut NEB-aloitteen mukaisten ratkaisujen toistamisen ja laajentamisen.

Tietämyksen ja parhaiden käytäntöjen vaihto on ratkaisevan tärkeää etenkin silloin, kun tarvitaan lisää muutosta ja kun toimia on vauhditettava, usein paikallistason toimeenpanoa varten. Uuden eurooppalaisen Bauhausin puitteissa käynnistetään **pilottihanke, joka tuo kaupungeille mahdollisuuden vaihtaa tietoa ratkaisusta, joilla parannetaan rakennetun ympäristön kykyä selviytyä** ilmastomuutoksesta ja luonnonkatastrofeista. NEB-yhteisö kokoaa yhteen sidosryhmiä, jotta ne voivat yhdessä luoda prototyyppisiä ja testata muutosta edistäviä välineitä ja ratkaisuja, etenkin innovatiivisissa **NEB-laboratorioissa**. NEB-laboratorioissa on tällä hetkellä käynnissä kahdeksan hanketta, joiden aiheet vaihtelevat Ukrainan julkisesta infrastruktuurista³⁴ Tonavan alueen vihreään siirtymään³⁵ ja eurooppalaiseen modernismiin³⁶. Suunnitteilla olevat uudet hankkeet koskevat erityisesti kohtuuhintaisen asumisen ratkaisuja.

Näiden kokemusten pohjalta komissio pyrkii **laajentamaan ja monipuolistamaan NEB-yhteisöä**, houkuttelemaan uusia jäseniä eri toimialoilta, ryhmistä ja politiikanaloilta, lisäämään sitoutumista ja jakamaan tietoa yhteisön toiminnasta. Komissio pyrkii **parantamaan digitaalisten välineiden käyttöä vuorovaikutuksen ja yhteistyön** helpottamiseksi erityisesti alue- ja paikallistasolla sekä julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksissa. Tavoitteena on myös helpottaa ja nopeuttaa hyvien käytäntöjen ja näyttöön perustuvien tietojen jakamista. Komissio pyrkii lisäämään synergioita ja yhteistyötä asiaan liittyvien aloitteiden kanssa erityisesti sisällyttämällä **uuden eurooppalaisen Bauhausin arvot ja periaatteet kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopöytäkirjaan, eurooppalaiseen ilmastopöytäkirjaan ja Green Cities Accord -aloitteeseen.**

³⁴ Ukrainan julkinen infrastruktuuri – Uusi eurooppalainen Bauhaus – Euroopan unioni.

³⁵ NEB-laboratorio: Tonavan aluetta koskeva uusi eurooppalainen Bauhaus – Uusi eurooppalainen Bauhaus.

³⁶ European Triennial of Modernism (modernismin kolmivuotinen eurooppalainen sykli, ETOM) – Uusi eurooppalainen Bauhaus.

Komissio ja NEB-yhteisö

- **perustavat paikallisten NEB-lähettiläiden EU-verkoston** yhteistyössä NEB Local Chapters -yksiköiden ja tarvittaessa Europe Direct -palvelukeskusten kanssa
- perustavat **kohtuuhintaisen asumisen NEB-laboratorion**, jonka avulla kerätään kohtuuhintaisen asumisen ratkaisuja koskevia hyviä käytäntöjä keskittyen etenkin muualla kuin paikan päällä tapahtuvaan rakentamiseen ja asutuksen tiivistämiseen synergiassa EU:n asuntoallianssin kanssa
- pyrkivät lisäämään sidosryhmien osallistumista ja hyvien käytäntöjen vaihtoa järjestämällä **joka toinen vuosi NEB-festivaalin**, jossa keskitytään ensisijaisiin aiheisiin, kuten asumiseen ja demokratiaan, ja muita tapahtumia, kuten **Euroopan tutkijoiden yön**
- edistävät **NEB-palkintoja**, joilla palkitaan hyviä käytäntöjä ja lisätään tietoisuutta innovatiivisista ratkaisuista, ja kehittävät **erityispalkintoja** vesiresilienssiä (2026) ja innovatiivista opiskelijamajoitusta (2027) koskevia ratkaisuja varten
- tarjoavat alueille ja kaupungeille tilan yhteisluomista ja -oppimista varten **Transforming Territories – NEB Experimentation Journey** -toimien³⁷ puitteissa ja **kaupunkien kanssa toteutettavan seurantapilottihankkeen** rakennetun ympäristön häiriönsietokyvyn edistämiseksi
- varmistavat synergiavaikutukset ja edistävät yhteistyötä NEB-yhteisön jäsenten ja tulevan **EU:n asuntoallianssin** välillä.

3.2 NEB-akatemia: osaamista, valmiuksia, innovointia ja rahoitusta

Useat yliopistot ja osaamiskeskukset ovat tulleet aktiivisesti mukaan uuteen eurooppalaiseen Bauhausiin. Aloite auttaa niitä edistämään tutkimusta, toimimaan edelläkävijöinä uusien koulutusmallien käyttöönotossa ja luomaan yhteyksiä tietämyksen ja liiketoiminnan välille. Euroopan komissio käynnisti vuonna 2022 NEB-akatemian³⁸, jonka tarkoituksena on kehittää kestävän rakentamisen edellyttämiä taitoja kokoamalla yhteen tutkijoita ja alan toimijoita vauhdittamaan rakennusalan ekosysteemin työntekijöiden täydennys- ja uudelleen koulutusta. **NEB-akatemiasta tulee nyt keskeinen infrastruktuuri**, joka edistää tietämystä ja tutkimusta, turvallisia kokeiluja ja innovointia sekä osaamisen kehittämistä ja toimii dynaamisena siltana, jonka avulla voidaan varmistaa, että kaikki NEB-välineen tutkimus- ja innovaatio-osion puitteissa tuotettu tietämys kanavoidaan osaamista edistäviin toimiin, valmiuksien kehittämiseen ja soveltavaan innovointiin.

NEB-akatemian toiminta jakautuu kolmeen osa-alueeseen:

3.2.1 Valmiuksien ja osaamisen kehittäminen

NEB-akatemia toimii koulutuksen sekä valmiuksien ja osaamisen kehittämisen kehyksenä ja tukee eri alojen systeemistä muutosta. Akatemiassa **muunnetaan tutkimustieto käytännön taidoiksi ja kehitetään koulutuskehyksiä ja oppimispolkuja** työntekijöille, viranomaisille ja pk-yrityksille sekä edistetään uutta eurooppalaista Bauhausia koskevan koulutuksen pedagogista laatua, johdonmukaisuutta ja sertifiointia kaikkialla Euroopassa. Akatemian toiminnassa kiinnitetään erityistä huomiota pk-yrityksiin ja koulutettuihin työntekijöihin, sillä Euroopan puhdas siirtymä edellyttää vahvaa tuottavaa taloutta ja sitä, että innovointi ja kilpailu mahdollistetaan myös pienemmille toimijoille. Akatemia tukee **rakennusalan työntekijöiden**

³⁷ Valmistelutoimi (2024–2026) – Innovointi paikkalähtöistä muutosta varten.

³⁸ NEB-akatemia – Uusi eurooppalainen Bauhaus – Euroopan unioni.

täydennys- ja uudelleen koulutusta, erityisesti biopohjaisen ja luontoon perustuvan rakentamisen aloilla, laajentaa näkyvyyttään laadukkailla kursseilla ja luo yhteyksiä huippututkimuksen ja alan toimijoiden välille. Toimet sisältävät myös nuorille suunnatun oppisopimuskoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen tukemisen. Lisäksi akatemia edistää **digitaalisten välineiden käyttöä resurssien hyödyntämisen, tuloksellisuuden ja datalähtöisen päätöksenteon optimoimiseksi** digitaalisen vuosikymmenen tavoitteiden mukaisesti käyttämällä EU:n kaupunkien Cities Portal -verkkoportaalia pääasiallisena väylänä paikallista muutosta tukeviin EU:n välineisiin ja aloitteisiin.

NEB-akatemia toimet edistävät osaamisunionia myös laajemmin. Akatemia osallistuu **osaamista koskevan tiedon hankinnan** kehittämiseen EU:n tasolla tukemalla EU:n rakennusalan seurantakeskusta³⁹, Euroopan koulutussäätiötä⁴⁰, tulevaa osaamista koskevan tiedon hankinnan eurooppalaista seurantakeskusta ja laajamittaista rakennusalan osaamiskumppanuutta⁴¹. Akatemia tukee toiminnallaan myös Build Up Skills -aloitetta⁴², jolla edistetään energiaperuskorjauksia kansallisten osaamisfoorumien kautta kaikissa jäsenvaltioissa.

3.2.2 Tietämys ja tutkimus

Uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteen puitteissa esitellään käytännön kokeiluja paikallisen muutoksen edistämiseksi ja tuotetaan näyttöä asuinalueiden elvyttämisen ja yhteissuunnittelun kulttuurisista, yhteiskunnallisista ja ympäristöön liittyvistä hyödyistä. Tiedeyhteisö on osoittanut suurta kiinnostusta tällaiseen yhdenmennyyn lähestymistapaan perustuvien menetelmien ja vaikutusten tutkimiseen, ja aloitteen myötä on syntynyt uuteen eurooppalaiseen Bauhausiin keskittyviä tohtori- ja maisteriohjelmiä sekä tieteellisiä julkaisuja, joissa tarkastellaan uuden eurooppalaisen Bauhausin hankkeita, kuten karkiesittelyhankkeita tai NEB Academy Alliance -yhteenliittymää. Toiminta on kuitenkin edelleen hajanaista, eikä sen puitteissa ole juurikaan tuotettu testattuja suunnitelmia, joita voitaisiin tarjota toisinnettaviksi **yhteisöille, ammattilaisille, paikallisviranomaisille, yrityksille ja muille sidosryhmille**.

Käyttämällä näyttöön perustuvaa lähestymistapaa ja hyödyntämällä digitaalisia mahdollisuuksia NEB-akatemia tukee alan toimijoita, ammattilaisia ja viranomaisia, jotta ne voivat sisällyttää uuden eurooppalaisen Bauhausin arvoja ja periaatteita aloitteisiinsa, ja optimoi datan ja hyvistä käytännöistä saadun näytön tallentamista, jakamista ja arviointia. **Kokeilujen ja näyttöön perustuvien suunnittelumenetelmien avulla tuotettu tietämys** kootaan yhteen ja asetetaan saataville, jotta voidaan tarjota tietoa ja onnistuneita suunnitelmia ja tällä tavoin edistää menestyksekkäimpien NEB-kokeilujen käyttöönottoa ja valtavirtaistamista. **Uuden eurooppalaisen Bauhausin tulos- ja vaikutuskeskus**⁴³ kerää, analysoi ja jakaa kokemuksia ja välineitä.

3.2.3 Liiketoiminnan kehittäminen

Komissio on kehittänyt erilaisia välineitä, jotka tukevat hankkeiden toteuttajia NEB-hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa.⁴⁴ NEB-akatemia tukee **pk-yrityksiä, startup-yrityksiä ja luovien alojen toimijoita** tarjoamalla neuvontapalveluja ja välineitä, jotka auttavat kokeiluympäristöjen luomista ja NEB-suunnitelmien testaamista. NEB-akatemia

³⁹ EU:n rakennusalan seurantakeskus (ECO).

⁴⁰ Euroopan koulutussäätiön kotisivu.

⁴¹ Rakennusala.

⁴² <https://build-up.ec.europa.eu/en/bup-skills>.

⁴³ Keskusten toiminta toteutetaan Horisontti Eurooppa -ohjelman alla.

⁴⁴ Välineet ja resurssit – Uusi eurooppalainen Bauhaus – Euroopan unioni.

hyödyntää NEB-laboratorioissa kehitettyjä ja EU:n rahoittamien hankkeiden tuloksena syntyneitä ratkaisuja ja luo väyliä, jotka mahdollistavat yhteisölähtöisten ja tieteidenvälisten innovaatioiden laajentamisen, toisintamisen ja markkinoille pääsyn. Esimerkkinä tästä on innovatiivisten biopohjaisten materiaalien saattaminen laboratoriovaiheesta rakentamisessa ja kunnostamisessa käytetyiksi ratkaisuiksi. Uusi eurooppalainen Bauhaus tukee kiertotaloutta sekä puhdasta ja vesiresilienttiä siirtymää koskevan EU:n lainsäädännön ruohonjuuritason täytäntöönpanoa **tukemalla yrityksiä ja sidosryhmiä uusiin kestäviin käytäntöihin siirtymisessä**. Esimerkiksi muotialaa tuetaan alan muutosta edistävällä NEB Fashion Shift -aloitteella (EIT).

Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti antaa NEB-akatemialle erityistukea. EIT muun muassa edistää tietämyksen jakamista NEB-hankkeiden välillä, järjestää Culture & Creativity -innovaatiopilottihankkeita, vauhdittaa ja laajentaa innovointia EIT Community NEB Journey -toiminnan⁴⁵ kautta ja tukee varhaisvaiheen innovointia Jumpstarter-ohjelmalla⁴⁶. Komissio ja sen kumppanit tukevat erityisesti pienten toimijoiden valmiuksia ja rahoituksen saantia sekä luovat paikallisiin tarpeisiin mukautettuja rahoitusmahdollisuuksia.⁴⁷ Näissä toimissa ne hyödyntävät olemassa olevia hyviä käytäntöjä **yksityisen rahoituksen houkuttelemiseksi ja innovatiivisten hallinto- ja rahoitusmallien luomiseksi**. Investointitukea, johon kuuluu muun muassa hankkeiden ja mahdollisten sijoittajien yhdistäminen, saadaan myös uudesta **kohtuuhintaista ja kestävää asumista koskevasta yleiseurooppalaisesta investointijärjestelystä**, johon kuuluvat EIP-ryhmä, kansalliset kehityspankit, Euroopan neuvoston kehityspankki (CEB), Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki (EBRD) ja muut rahoituslaitokset.

NEB-akatemian kautta komissio ja sen kumppanit

- **tukevat rakennusalan ja sen arvoketjun täydennys- ja uudelleen koulutusta**, jotta voidaan nopeuttaa siirtymistä uusintavampaan ja enemmän kiertotalouteen perustuvaan materiaalien käyttöön
- **käynnistävät innovointi- ja koulutus pilottihankkeita, kuten muotialan muutosta edistävä NEB Fashion Shift**, jolla muotialan pk-yrityksiä autetaan kehittämään kiertotalousstrategioita ja laajentumaan uusille markkinoille
- **tukevat mahdollisen eurooppalaisen NEB-tutkimuksen valmistelutoimia**, jotta voidaan kehittää monitieteistä osaamista arkkitehtuurin, suunnittelun, kestävä teknologian ja taiteen aloilla, jotka ovat merkityksellisiä uuden eurooppalaisen Bauhausin kannalta
- **kehittävät ja perustavat yliopistojen ja yritysten välisiä kumppanuuksia** taitojen ja osaamisen kehittämiseksi uuteen eurooppalaiseen Bauhausiin liittyvillä aloilla (esim. työntekijöitä ja tulevia yrittäjiä varten)
- **vahvistavat uuden eurooppalaisen Bauhausin roolia tutkimuksen tilana tieteen eturintamassa** muun muassa edistämällä uuden eurooppalaisen Bauhausin käytäntöjä ja suunnitelmia koskevia tieteellisiä julkaisuja ja tiedeyhteisön tapaamisia
- **kehittävät indikaattoreita ja ohjeita** kestävytyteen, osallisuuteen ja laatuun perustuvien yhteisölähtöisten aloitteiden vaikutusten arvioimiseksi
- **laativat digitaalisen luettelon kohtuuhintaista ja häiriönsietokykyistä asumista koskevista hyvistä NEB-käytännöistä ja NEB-suunnitelmista** synergias

⁴⁵ Ks. EIT Community NEB: vaikutusraportti 2025.

⁴⁶ EIT:n Jumpstarter-ohjelma.

⁴⁷ Tukea järjestetään esimerkiksi BlueInvestin ja Euroopan innovaationeuvoston Accelerator-välineen kautta.

kaupunkeja koskevan NEB-pilottihankkeen kanssa, jotta paikallisviranomaiset, yritykset ja alan toimijat saavat tietoa uusimmista ratkaisuista

- parantavat synergiassa Euroopan investointijärjestelyn kanssa ja uutta eurooppalaista Bauhausia koskevien investointisuuntaviivojen pohjalta pienempien toimijoiden mahdollisuuksia saada rahoitusta **NEB-neuvontakeskuksen** kautta, myös tekemällä yhteistyötä hyväntekeväisyysjärjestöjen kanssa, ja kehittävät neuvontakeskuksen ohien **NEB-investointien edistämisvälineen** yksityisen, julkisen ja sekarahoituksen houkuttelemiseksi ja helpottamiseksi sekä uuden eurooppalaisen Bauhausin arvoihin ja periaatteisiin perustuvien innovatiivisten liiketoimintamallien kehittämiseksi.

3.3 Rahoitus ja hallinto

Viiden vuoden aikana tukea on saanut jo yli 700 NEB-hanketta. Vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehiksessä NEB-aloitteeseen on osoitettu 1,4 miljardia euroa, joista suurin osa saadaan koheesiopolitiikasta (yli 840 miljoonaa euroa) ja Horisontti Eurooppa -ohjelmasta (yli 530 miljoonaa euroa). Uudella eurooppalaisella Bauhausilla on nyt ensimmäistä kertaa oma monivuotinen rahoitusväline, **NEB-väline**, joka on ankkuroitu Horisontti Eurooppa -ohjelmaan. Väline kattaa vuodet 2025–2027.⁴⁸ NEB-väline koostuu kahdesta osasta: tutkimus- ja innovaatio-osiosta⁴⁹, jonka ohjeellinen budjetti on noin 120 miljoonaa euroa vuodessa ja jonka varat on tarkoitettu uusien ratkaisujen kehittämiseen ja demonstroimiseen, ja käyttöönotto-osiosta, jolla toteutetaan ja laajennetaan menestyksekkäitä NEB-ratkaisuja ja innovaatioita ja johon on tarkoitus saada sama määrä EU:n eri ohjelmista sekä kansallisista ja yksityisistä rahoituslähteistä. **Komissio pyrkii yhdessä jäsenvaltioiden kanssa optimoimaan EU:n rahoituksen käytön, synergiavaikutukset ja täydentävyyden hallinnon eri tasoilla⁵⁰ ja lisäämään erityisesti pienten toimijoiden mahdollisuuksia saada rahoitusta. Komissio kannustaa edelleen jäsenvaltioita ja alueita erityisesti **valtavirtaistamaan uuden eurooppalaisen Bauhausin arvot ja periaatteet koheesiopolitiikan täytäntöönpanossa** kuin myös muiden rakennettuun ympäristöön liittyvien strategioiden ja politiikkojen täytäntöönpanossa muun muassa **kehittämällä kuhunkin jäsenvaltioon yhden NEB-kärkihankkeen**. Komissio pyrkii yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa monipuolistamaan rahoitusmahdollisuuksia, jotta erityisesti ruohonjuuritason aloitteita voidaan vauhdittaa. Lisäksi komissio kehottaa lainsäätäjiä tukemaan ehdotuksiaan **tulevaksi monivuotiseksi rahoituskehikseksi, jotta NEB-välineen rahoitusta voidaan jatkaa vuoden 2027 jälkeen**.⁵¹**

Jotta voidaan varmistaa EU:n rahoituksen optimaalinen käyttö, jäsenvaltioiden on otettava vahva rooli yhteyksien luomisessa paikallisiin toimijoihin ja varmistettava niiden rahoitus mutta myös maksimoitava koordinointi ja johdonmukaisuus eri rahoitusvälineiden ja politiikkojen välillä. **Jäsenvaltiot nimittivät kansalliset NEB-yhteyspisteet vuonna 2021**. Siitä lähtien niillä on ollut keskeinen rooli uuden eurooppalaisen Bauhausin täytäntöönpanossa kansallisella ja paikallistasolla. NEB-välineen perustamisen myötä perustettiin kaksi uutta

⁴⁸ Ks. [NEB-välineen etenemissuunnitelma 2025–2027](#).

⁴⁹ Tutkimus- ja innovaatio-osion ohjeellinen talousarvio on noin 120 miljoonaa euroa vuodessa, ja se toteutetaan vuosille 2025–2027 laadituissa Horisontti Eurooppa -ohjelman työohjelmissa.

⁵⁰ Tässä työssä hyödynnetään hyviä käytäntöjä, kuten [THRIVE-aloitteen Southern Regional Assembly -toimia](#) tai oikeudenmukaisen siirtymän rahaston toimintaa teollisuuden ilmastoneutraaliuden edistämässä Saksi-Anhaltin hiilikaivosalueella.

⁵¹ [Komission ehdotukset monivuotiseksi rahoituskehikseksi 2028–2035](#).

verkostoa: tutkimukseen ja innovointiin keskittyvien kansallisten NEB-yhteyspisteiden verkosto⁵² sekä hallintoviranomaisten ja muiden asiaankuuluvien elinten verkosto⁵³, joka edistää uuden eurooppalaisen Bauhausin investointeja koheesiopolitiikan ohjelmissa vuosina 2021–2027.

Saavutetusta edistyksestä huolimatta useimmilla jäsenvaltioilla ei ole mallia ja resursseja aidosti kokonaisvaltaista monitasoista ja monialaista NEB-hallintoa varten, mikä puolestaan heikentää sidosryhmien ja paikallisviranomaisten toimintamahdollisuuksia. **Komissio määrittelee kansallisten NEB-yhteyspisteiden tehtävät uudelleen** tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa. Lisäksi se **tarjoaa tukea** edistämällä valmiuksien kehittämistä, tarjoamalla rahoitusmahdollisuuksia ja vahvistamalla niiden yhteistyötä hallintoviranomaisten, kuten NEB P2P -yhteisön, kanssa. Komissio on antanut ehdotuksen neuvoston suositukseksi, jotta voidaan **lisätä jäsenvaltioiden vaikutusmahdollisuuksia NEB:n keskeisinä toimijoina ja vahvistaa NEB:n toimintakykyä** kaikilla tasoilla ruohonjuuritasolta EU:n tasolle saakka. Aloitteen toteutuksessa on kunnioitettava toissijaisuusperiaatetta ja kansallisia erityispiirteitä, jotta jäsenvaltiot, alueet ja paikallisviranomaiset voivat mukauttaa uuden eurooppalaisen Bauhausin luonnonympäristöönsä, kulttuuriinsa ja yhteisöihinsä. Tätä tavoitteen saavuttamiseksi NEB-aloitteessa vahvistetaan jäsenvaltioiden keskeistä roolia, jotta ne voivat suunnitella ja ohjata toimia, joissa otetaan huomioon kansalliset painopisteet, hallintorakenteet ja paikalliset tarpeet. Samalla varmistetaan, että EU:n tasolla tuetaan ja täydennetään kansallisia toimia sen sijaan, että ne korvattaisiin EU:n toimilla. Jäsenvaltioita tuetaan myös **eurooppalaisen ohjausjakson ja uuden eurooppalaisen asuntoallianssin** puitteissa, jotta ne voivat ottaa käyttöön kokonaisvaltaisia lähestymistapoja, joissa yhdistyvät asumisen kestävyys, kohtuuhintaisuus ja laatu.

Komissio aikoo

- tarjota helpon tavan hakea ja **tutkia uuteen eurooppalaiseen Bauhausiin liittyviä mahdollisuuksia kaikissa EU:n ohjelmissa**, myös EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaali⁵⁴ ja EU:n kaupunkiportaali⁵⁴ ja EU:n kaupunkiportaali⁵⁴
- tarjota **kansallisille ja alueellisille viranomaisille suoraa räätälöityä tukea** uuden eurooppalaisen Bauhausin arvojen ja periaatteiden sisällyttämiseksi koheesiopolitiikan ohjelmiin ja tehdä yhteistyötä **EIP:n/JASPERSin**⁵⁵ kanssa, jotta voidaan kehittää lisää välineitä arviointia ja valmiuksien kehittämistä varten
- tukea **julkishallintojen ja sidosryhmien valmiuksien kehittämistä** edistämällä vertaisoppimista ja hyvien käytäntöjen jakamista, kuten Eläviä tiloja -ohjelmaa⁵⁶, joilla edistetään korkealaatuista arkkitehtuuria ja rakennettua ympäristöä kaikille
- tarjota **rahoitusta kansallisille NEB-yhteyspisteille ja tutkimukseen ja innovointiin keskittyville kansallisille NEB-yhteyspisteille** niiden valmiuksien ja yhteistyön vahvistamiseksi.

3.4 Kansainvälinen ulottuvuus

⁵² Tutkimuksen ja innovoinnin kansalliset yhteyspisteet tukevat Horisontti Eurooppa -ohjelman puitteissa toteutettavan NEB-välineen tutkimus- ja innovaatio-osion täytäntöönpanoa.

⁵³ NEB Peer2Peer -yhteisö.

⁵⁴ Portaali on käytössä uudesta eurooppalaisesta Bauhausista kertova NEB-lippu, jota käytetään tällä hetkellä Horisontti Eurooppa -ohjelmassa.

⁵⁵ Euroopan alueiden hankkeille annettava yhteinen apu (Joint Assistance to Support Projects in European Regions, JASPERS).

⁵⁶ Eläviä tiloja (Living Spaces) – Kulttuuri ja luovuus.

Kaupungeilla ja asuinalueilla eri puolilla maailmaa on edessään samat haasteet kuin Euroopassa: ilmastovaikutukset, veden niukkuus, väestörakenteen muutokset ja asuntokriisit. Joillain alueilla, kuten globaalissa etelässä, nämä haasteet voivat olla kriittisiä ja aiheuttaa muuttoliikettä tai jopa konflikteja. **Uudessa eurooppalaisessa Bauhausissa on potentiaalia viedä yhdennettyjä ratkaisuja myös Euroopan ulkopuolelle**, mutta sitä voidaan käyttää myös oppimiseen ja Euroopan naapurialueiden inspiroimiseen kansainvälisten käytäntöjen ja onnistuneiden hankkeiden avulla.

Uudella eurooppalaisella Bauhausilla voi olla **tärkeä rooli EU:n laajentumisprosessissa**, sillä se edistää kestävästä paikallista kehitystä, kulttuuriperinnön säilyttämistä, innovatiivisia vihreän ja digitaalisen siirtymän ratkaisuja sekä sosiaalisten, taloudellisten ja kulttuuristen arvojen integrointia. Se voi tarjota ehdokasmaille foorumin, jonka avulla ne voivat jakaa hyviä käytäntöjä, asiantuntemusta, resursseja ja verkostoja sekä tehdä yhteistyötä EU:n jäsenvaltioiden kanssa yhteisissä hankkeissa. Uusi eurooppalainen Bauhaus on vuodesta 2022 lähtien tukenut erityisesti **Ukrainan vihreää elpymistä ja osallistavaa jälleenrakentamista** useilla innovointihankkeilla, kuten panelka-rakennusten kiertotalouden periaatteisiin perustuvalla kunnostuksella Tšernihivissä, kestävästä maankäyttöä koskevilla aloitteilla ja kaupunkien vihreällä ennallistamisella Mustanmeren alueella.⁵⁷ Uusi eurooppalainen Bauhaus tukee Ukrainan kestävästä, innovatiivista ja osallistavaa jälleenrakentamista hyödyntämällä kumppanuuksia ja resursseja, kuten NEB-yhteisöä, erityisiä ohjeistuksia ja teknistä apua.

NEB-aloitteet ovat innoittaneet vuoropuhelua ja toimia myös muissa EU:n ulkopuolisissa maissa, erityisesti Japanissa, Brasiliassa ja Meksikossa. Komissio laajentaa edelleen kansainvälistä verkostoaan ja kannustaa asiasta kiinnostuneita kansainvälisiä asiantuntijoita, kansalaisia ja hallituksia jatkamaan yhteistyötä ja keskustelua, jotta ne voivat suunnitella yhdessä uuden eurooppalaisen Bauhausin innoittamia maailmanlaajuisista ratkaisuja. Vuoden 2025 **Osakan maailmannäyttely** tarjosi EU:lle tilaisuuden esitellä uutta eurooppalaista Bauhausia maailmanlaajuisesti ja luoda yhteyksiä ammattilaisiin ympäri maailman. Lisäksi tapahtuma antoi sysäyksen erityiselle **NEB-vuoropuhelulle EU:n ja Japanin välillä**. Komissio lisää näitä tilaisuuksia ja hyödyntää myös **NEB-festivaalien tuomaa näkyvyyttä esitelläkseen kansainvälisiä hyviä käytäntöjä ja kokemuksia**.

Komissio aikoo

- **tukea Ukrainan jälleenrakentamista ja kaupunkialueiden elvyttämistä** edistämällä kohtuuhintaista ja kestävästä laadukasta suunnittelua kouluja, sairaaloita ja kulttuuriperintöä koskevilla paikallisilla ja toistettavissa olevilla hankkeilla, tukemalla **NEB-akatemiakeskuksen** perustamista ja sisällyttämällä uuden eurooppalaisen Bauhausin arvot asiaankuuluvaan lainsäädäntöön ja jälleenrakennustoimiin, erityisesti EU4Reconstruction-aloitteen⁵⁸ ja jälleenrakentamista tukevien paikallisten digitaalisten kaksosten⁵⁹ avulla
- laajentaa EU:n edustustojen tuella kansainvälistä NEB-yhteisöä **hyödyntämällä EU:n ulkopuolisten maiden paikallisia NEB-verkostoja ja perustamalla NEB-akatemiakeskuksia** erityisesti Japaniin ja Brasiliaan

⁵⁷ Hankkeita rahoitettiin Life-ohjelmasta, Horisontti Eurooppa -ohjelmasta ja Interreg-ohjelmasta.

⁵⁸ Aloitteessa tehdään paikallistason yhteistyötä noin 50 keskikokoisen kirkikunnan kanssa. Aloitteella tuetaan parempaa jälleenrakentamista koskevan lähestymistavan mukaisten ja NEB-arvoja edistävien jälleenrakennusinvestointien valmistelua ja hallinnointia.

⁵⁹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/digital-twin-reconstruction-ukraine>.

- tukea EU:n laajentumista tarjoamalla rahoitusta, edistämällä valmiuksien kehittämistä ja antamalla teknistä apua **NEB-hankkeiden ja -aloitteiden käynnistämiseen ehdokasmaissa**
- ottaa käyttöön **NEB-palkintojen kansainvälisen sarjan**, jossa esitellään ja palkitaan NEB-arvoja heijastavia kansainvälisiä hankkeita
- edistää **laatuarkkitehtuuria koskevaa kansainvälistä yhteistyötä** Davos Baukultur -allianssin kautta⁶⁰.

4. PÄÄTELMÄT JA TULEVAT TOIMET

Uusi eurooppalainen Bauhaus on synnyttänyt innostusta, luovia ratkaisuja ja osallistumista kaikkialla Euroopassa ja sen ulkopuolella siitä lähtien, kun se perustettiin vuonna 2020. Edistämällä innovointia, osaamista ja teollisuuden aloja uusi eurooppalainen Bauhaus tukee kilpailukykyisempää ja selviytymiskykyisempää Eurooppaa, jossa luodaan laadukkaita ja kohtuuhintaisia ratkaisuja ja jossa vastuu on jaettu kaikkien hallintotasojen kesken. Seuraava tärkeä vaihe on **asiaankuuluvien toimijoiden ja verkostojen toiminnan lisääminen** eri hallintotasoilla, politiikan aloilla ja talouden aloilla, jotta aloitteen kaikki mahdollisuudet saadaan käyttöön. **Ammattilaisia, tutkijoita, viranomaisia, kansalaisyhteiskunnan edustajia ja yrityksiä kannustetaan liittymään NEB-yhteisöön** ja tekemään yhteistyötä, jotta voidaan luoda ja laajentaa innovatiivisia ratkaisuja, jotka tukevat asuinalueiden elpymistä ja puhdasta siirtymää.

Euroopan komissio luottaa Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston, Euroopan alueiden komitean ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitean yhteistyöhön, jotta voidaan lisätä tietoisuutta uudesta eurooppalaisesta Bauhausista ja edistää siihen liittyviä mahdollisuuksia eri hallintotasoilla, **osallistaa kansalaisyhteiskunta, taiteilijat, paikallisviranomaiset, yritykset ja tutkijat sekä jakaa tarjolla olevia resursseja**. Komissio kehittää toimintaa kasvavan NEB-yhteisön vahvuuksien pohjalta ja levittää hyviä NEB-käytäntöjään. Myös EU:n ulkopuolisia maita, asiasta kiinnostuneita kansainvälisiä järjestöjä ja verkostoja kehoitetaan levittämään ja tukemaan uuden eurooppalaisen Bauhausin arvoja ja periaatteita sekä edistämään osallistavia yhteissuunnitteluhankkeita ja -aloitteita.

Komissio kehottaa erityisesti neuvostoa keskustelemaan **tähän tiedonantoon liittyvästä ehdotuksesta neuvoston suositukseksi ja hyväksymään sen**, jotta voidaan vahvistaa jäsenvaltioiden monialaisia toimia ja varmistaa, että uusi eurooppalainen Bauhaus otetaan käyttöön ja huomioidaan asiaankuuluvissa kansallisissa, alueellisissa ja paikallisissa aloitteissa ja rahoituspuiteissa.

⁶⁰ Davos Baukultur Alliance.